

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА

У статті розглянуто особливості проведення фінансово-економічного аналізу на підприємстві, особливості оцінювання майнового стану, вертикального та горизонтального аналізу балансу, а також оцінювання підприємства за допомогою коефіцієнтів ліквідності та платоспроможності. Проведено аналіз стану, динаміки майнового стану ПАТ "Мотор Січ". Виявлено, що підприємство є фінансово незалежним і має досить непогані показники фінансово-економічної діяльності та тенденцію до покращення й розширення підприємства.

Ключові слова: аналіз, баланс, майновий стан, коефіцієнти платоспроможності, фінансовий стан, коефіцієнти ліквідності.

І. Вступ

Перехід до ринкових відносин змінив методи господарювання на приватних підприємствах, орієнтованих на одержання прибутку, але можливість його отримання в будь-якому випадку залежить від фінансової стійкості підприємства.

У сучасних умовах виживання підприємства в конкурентному середовищі залежить від його фінансової стійкості, яка досягається за допомогою підвищення ефективності виробництва на основі економного використання всіх видів ресурсів, зниження витрат, виявлення наявних резервів підвищення виробництва продукції (робіт, послуг) та збільшення прибутку.

Фінансовий стан підприємства, його стійкість і стабільність безпосередньо залежать від результатів виробничої, комерційної та фінансової діяльності. Якщо виробничий і фінансовий плани успішно виконуються, то це сприятливо впливає на фінансове становище підприємства, і, навпаки, через недовиконання плану з виробництва і реалізації продукції відбувається підвищення її собівартості, зменшення виручки і суми прибутку і, як наслідок, погіршення фінансового стану підприємства та його платоспроможності.

Щоб вижити в умовах ринкової економіки і не допустити банкрутства підприємства, керівництво має добре знати, як управляти фінансами, якою має бути структура капіталу за складом і джерелами утворення, яку частку повинні займати власні кошти, а яку – позикові.

Фінансовий стан підприємства доводиться аналізувати не тільки керівництву, але і його засновникам, інвесторам з метою ви-

вчення ефективності використання ресурсів, банкам – для оцінювання умов кредитування і визначення ступеня ризику, постачальникам – для своєчасного отримання платежів, податковим інспекціям – для виконання плану надходження коштів до бюджету й так далі.

Методика аналізу фінансової звітності розроблена досить давно та успішно використовувалась при оцінюванні фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності підприємств. Ця проблема висвітлюється у працях таких науковців, як Г. Білик, Б. Валуєв, О. Єфімова, А. Поддєрьогін, А. Шеремет та інші, а також у працях зарубіжних дослідників – М. Браун, К. Друрі, Б. Нідлза, Дж. Фостера та ін.

Актуальність теми полягає в тому, що на сьогодні реальні умови функціонування підприємства зумовлюють необхідність проведення об'єктивного й всебічного фінансового аналізу господарських операцій, який дає змогу визначити особливості його діяльності, недоліки в роботі та причини їх виникнення, а також на основі отриманих результатів виробити конкретні рекомендації з оптимізації діяльності.

Розвиток теорії оцінювання фінансового стану в Україні відбувається переважно на основі запозичень із зарубіжних джерел. Це зумовило різноманітність використовуваних термінів при визначенні схожих понять, а також різне тлумачення одних і тих самих термінів.

По-перше, фінансовий стан розуміється як характеристика розміщення коштів підприємства та їх динаміки в процесі відтворення, що відображає також здатність підприємства до подальшого розвитку.

А.Д. Шеремет і Р.С. Сайфулін відзначають, що "... фінансовий стан підприємства характеризується складом і розміщенням коштів, структурою їх джерел, швидкістю обороту капіталу, здатністю підприємства вчасно і в повному обсязі погашати свої зобов'язання, а також іншими факторами" [4, с. 236].

Г.В. Савицька трактує фінансовий стан підприємства як економічну категорію, що відображає стан капіталу в процесі його кругообігу і здатність суб'єкта господарювання до саморозвитку на фіксований момент часу [3, с. 321].

По-друге, фінансовий стан розглядається як складова економічного потенціалу підприємства, що відображає фінансові результати його діяльності.

Зокрема, В.В. Ковальов вважає, що в основу аналізу фінансового стану "... закладено поняття економічного потенціалу комерційної організації та його перманентні зміни з плином часу". Під економічним потенціалом розуміється "... здатність підприємства досягати поставлені перед ним цілі, використовуючи наявні в нього матеріальні, трудові і фінансові ресурси" [2, с. 434].

Виділяють дві сторони економічного потенціалу: майновий і фінансовий стан.

Майновий стан характеризується величиною, складом і станом активів, якими володіє й розпоряджається підприємство. Воно змінюється з часом за рахунок різних факторів, головним з яких є досягнуті за минулий період фінансові результати. Фінансовий стан визначається досягнутими за звітний період фінансовими результатами, наведеними у звіті про прибутки й збитки, і, крім того, описується деякими статтями балансу, а також співвідношеннями між ними.

При цьому з позиції короткострокової перспективи говорять про ліквідність і платоспроможність підприємства, а в довгостроковому плані – про його фінансову стійкість.

По-третє, існує обліково-аналітичний підхід до визначення фінансового стану як сукупності показників фінансової звітності підприємства.

По-четверте, фінансовий стан розуміють як характеристику інвестиційної привабливості підприємства, його конкурентоспроможності на фінансовому ринку.

Зокрема, І.Т. Балабанов визначає фінансовий стан господарюючого суб'єкта як характеристику його фінансової конкурентоспроможності (тобто платоспроможності, кредитоспроможності), використання фінансових ресурсів і капіталу, виконання зобов'язань перед державою й іншими господарюючими суб'єктами [1, с. 7].

Отже, фінансовий стан являє собою результат дій, котрі з'являються в процесі кругообігу засобів підприємства, а також дже-

рел виникнення цих коштів, що характеризує наявність активів на певний період часу, здатність підприємства розвиватися та бути стабільним у мінливих умовах середовища, а також інвестиційну привабливість підприємства.

II. Постановка завдання

Метою статті є аналіз фінансово-економічного стану публічного акціонерного товариства "Мотор Січ" і надання пропозицій щодо вдосконалення фінансового стану та підвищення прибутковості підприємства.

III. Результати

Аналіз фінансового стану фірми – це розрахунок, інтерпретація й оцінювання комплексу фінансових показників, що характеризують різні сторони діяльності організації.

Мета аналізу – отримання інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень внутрішніми користувачами інформації (адміністрація фірми) про коригування фінансової політики підприємства, зовнішніми користувачами – про реалізацію конкретних планів щодо підприємства (придбання, інвестування, укладання контрактів тощо).

Основні завдання, які вирішуються при проведенні фінансового аналізу:

- визначення ("фіксація") фінансового стану підприємства на момент дослідження;
- виявлення тенденцій і закономірностей у розвитку підприємства за досліджуваній період;
- визначення "вузьких" місць, що негативно впливають на фінансовий стан підприємства;
- виявлення резервів, які підприємство може використовувати для поліпшення фінансового стану.

Основні напрями аналізу:

- аналіз структури балансу та чистого оборотного капіталу;
- аналіз ліквідності й фінансової стійкості;
- аналіз прибутковості та структури витрат;
- аналіз оборотності;
- аналіз рентабельності;
- аналіз ефективності праці.

Залежно від поставлених цілей фінансовий аналіз стану підприємства може бути доповнений іншими дослідженнями (маркетинговими, технологічними).

Основні методи аналізу:

- горизонтальний (поздовжній) або аналіз тенденцій, при якому показники порівнюються з аналогічними за інші періоди;
- вертикальний (глибинний), при якому досліджується структура показників шляхом поступового "спуску" на нижчі рівні деталізації;
- факторний аналіз – аналіз впливу окремих елементів фінансової діяльності підприємства на основні економічних показників;
- порівняльний – порівняння досліджуваних показників з аналогічними середньо-

галузевими або з аналогічними показниками основних конкурентів.

Мета аналізу балансу – охарактеризувати структуру майна організації та джерел його фінансування.

З управлінської точки зору, аналіз балансу дає змогу отримати інформацію для характеристики збутової та заготівельної політики організації, умов взаємовідносин організації з постачальниками і покупцями (включаючи характеристику заборгованості за раніше залученими кредитами, перед бюджетом та персоналом).

Аналіз балансу починається з опису загальної суми майна підприємства і динаміки її зміни протягом аналізованого періоду. Результатом цієї частини аналізу має стати виявлення джерел збільшення або скорочення активів підприємства та визначення статей активів, за якими ці зміни відбулися.

Аналіз структури балансу проводиться за блоками: визначається частка постійних і поточних активів у валюті балансу; далі розглядається їх структура. Аналогічно досліджуються пасиви підприємства: визначається частка інвестованого капіталу і поточних пасивів у валюті балансу; далі розглядається їх структура.

Сьогодні велика увага приділяється аналізу платоспроможності та ліквідності. Коефіцієнти платоспроможності характеризують можливість виконати зобов'язання перед кредиторами та інвесторами, які мають довгострокові вкладення в підприємство (табл. 1).

Коефіцієнти ліквідності відображають здатність підприємства вчасно оплатити свою короткострокову заборгованість, мобілізуючи ліквідні активи (табл. 2).

Таблиця 1

Коефіцієнти платоспроможності

№	Назва коефіцієнта	Формула коефіцієнта
1	Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	$\frac{\text{Джерела власних коштів}}{\text{Підсумок балансу}}$
2	Коефіцієнт фінансової стійкості	$\frac{\text{Джерела власних коштів} + \text{Довгострокові обов'язки}}{\text{Підсумок балансу}}$
3	Коефіцієнт фінансового левериджу	$\frac{\text{Довгострокові обов'язки}}{\text{Джерела власних коштів}}$
4	Коефіцієнт забезпеченості власними джерелами коштів	$\frac{\text{Джерела власних коштів} + \text{Вартість основних засобів}}{\text{Оборотні активи}}$

Таблиця 2

Коефіцієнти ліквідності

№	Назва коефіцієнта	Формула коефіцієнта
1	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\frac{\text{Грошові кошти} + \text{Поточні фінансові інвестиції}}{\text{Поточні зобов'язання}}$
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\frac{\text{Грошові кошти} + \text{Поточні фін. інвестиції} + \text{Дебіторська заборгованість}}{\text{Поточні зобов'язання}}$
3	Коефіцієнт поточної ліквідності	$\frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$

Що стосується оцінювання фінансово-економічного стану ПАТ “Мотор Січ”, то спочатку розглянемо майновий стан підприємства, що дасть можливість визначити абсолютні та відносні зміни статей балансу за аналізовані роки та визначити структуру ресурсів фінансової діяльності підприємства.

За даними балансу (Форма № 1) визначається вартість усього майна підприємства (валюта балансу) на певну звітну дату.

Доцільним є проведення горизонтального та вертикального аналізу структури активів ПАТ “МОТОР СІЧ” за 2009–2011 рр. (табл. 3).

Таблиця 3

Аналіз структури активу ПАТ “МОТОР СІЧ” за 2009–2011 рр.

Показники	Код рядка	Роки			Відхилення 2009–2010	Відхилення 2010–2011	Вертикальний аналіз за 2011 р., %
		2009	2010	2011			
АКТИВ							
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи							
залишкова вартість	010	839	1394	9757	555	8363	0,12
первісна вартість	011	15 241	16 767	28 018	1526	11 251	0,34
накопичена амортизація	012	(14 402)	(15 373)	(18 261)	–971	–2888	–0,22
Незавершені капітальні інвестиції	020	213 187	287 023	310 819	73 836	23 796	3,80
Основні засоби:							
залишкова вартість	030	921 056	1 197 879	1 820 594	276 823	622 715	22,25
		2009	2010	2011			
Первісна вартість	031	2 118 701	2 524 853	3 313 588	406 152	788 735	40,50
знос	032	(1 197 645)	(1 326 974)	(1 492 994)	–2 524 619	–166 020	–18,25

Продовження табл. 3

Показники	Код рядка	Роки			Відхилення 2009–2010	Відхилення 2010–2011	Вертикальний аналіз за 2011 р., %
Довгострокові біологічні активи:							
справедлива (залишкова) вартість	035						
первісна вартість	036						
накопичена амортизація	037						
Довгострокові фінансові інвестиції:							
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	256 921	357 385	373 765	100 464	16 380	4,57
інші фінансові інвестиції	045	6263	30795	21438	24532	-9357	0,26
Довгострокова дебіторська заборгованість							
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	050	6595	6595	6646	0	51	0,08
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	055						
Знос інвестиційної нерухомості	056						
Відстрочені податкові активи	057						
Гудвіл	060						
Гудвіл при консолідації	065						
Інші необоротні активи	070	2837	642	642	-2195		0,01
Гудвіл при консолідації	075						
Усього за розділом I	080	140 7698	1 881 713	2 543 661	474 015	661 948	31,09
II. Оборотні активи							
Виробничі запаси	100	365 529	552 669	881 974	187 140	329 305	10,78
Поточні біологічні активи	110	115	122	157	7	35	0,01
Незавершене виробництво	120	1 118 765	1 549 420	2 339 595	430 655	790 175	28,59
Готова продукція	130	96 522	135 758	217 507	39 236	81 749	2,66
Товари	140	4298	5542	5166	1244	-376	0,06
Векселі одержані	150						
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:							
чиста реалізаційна вартість	160	145 626	328 356	415 548	182 730	87 192	5,08
первісна вартість	161	171 810	355 889	442 980	184 079	87 091	5,41
резерв сумнівних боргів	162	(26 184)	(27 533)	(27 432)	-1349	101	-0,34
Дебіторська заборгованість за розрахунками:							
з бюджетом	170	69 697	200 687	242 757	130 990	42 070	2,97
за виданими авансами	180	526 435	766 729	731 861	240 294	-34 868	8,94
з нарахованих доходів	190						
із внутрішніх розрахунків	200	4305	3717	5242	-588	1525	0,06
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	102 782	84 512	185 217	-18 270	100 705	2,26
Поточні фінансові інвестиції	220	104 970	69 031	100 108	-35 939	31 077	1,22
Грошові кошти та їх еквіваленти:							
у національній валюті	230	70 603	115 931	89 529	45 328	-26 402	1,09
у т. ч. в касі	231	186	139	291	-47	152	0,01
в іноземній валюті	240	116 787	327 268	258 347	210 481	-68 921	3,16
Інші оборотні активи	250	87 514	116 844	152 746	29 330	35 902	1,87
Усього за розділом II	260	2 813 948	4 256 586	5 625 754	1 442 638	1 369 168	68,75
III. Витрати майбутніх періодів	270	1445	3604	12 924	2159	9320	0,16
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275						
Баланс	280	4 223 091	6 141 903	8 182 339	1 918 812	2 040 436	100,00

З даних вищенаведеної таблиці слід відзначити, що на кінець 2010 р. спостерігалося збільшення майна ПАТ "МОТОР СІЧ" на 1 918 812 тис. грн.

Це є позитивним моментом, адже свідчить про розширення виробничої діяльності. Однак на кінець 2011 р. майно підприємства збільшилось на 2 040 436 тис. грн, тобто у 1,06 раза більше порівняно з попереднім роком.

Це свідчить про розширення фінансової діяльності і в цілому є позитивною характеристикою діяльності підприємства.

Вартість запасів підприємства у 2009 р. становила в абсолютних величинах 365 529 тис. грн. За звітний період вони збільшились на 187 140 тис. грн, і на кінець 2011 р. дорівнювали 881 874 тис. грн.

Збільшення вартості запасів має позитивний характер тільки у тому випадку, якщо

не відбувалося зниження оборотності запасів. У протилежному випадку це є негативним явищем.

На кінець 2009 р. у цілому вся дебіторська заборгованість становила 705 407 тис. грн, в 2010 р. дорівнювала 1 055 645 тис. грн, а на кінець 2011 р. – 1 165 075 тис. грн.

Таке зростання дебіторської заборгованості є наслідком підвищення попиту на продукцію підприємства, збільшенням обсягу товарного кредиту та оцінюється позитивно, бо свідчить про підвищення ефективності використання капіталу.

Дивлячись на вертикальний аналіз за 2011 р., оборотні активи в структурі балансу займають 68,75%, а необоротні – 31,09%.

Проведемо аналіз пасиву балансу за 2009–2011 рр. (табл. 4).

Аналіз пасиву балансу ПАТ “МОТОР СІЧ” за 2009–2011 рр.

Показники	Код рядка	Роки			Відхилення 2009–2010	Відхилення 2010–2011	Вертикальний аналіз за 2011 р., %
		2009	2010	2011			
ПАСИВ							
I. Власний капітал							
Статутний капітал	300	280 529	280 529	280 529	0	0	3,43
Пайовий капітал	310						
Додатковий вкладений капітал	320	171 757	171 757	171 757	0	0	2,10
Інший додатковий капітал	330	658 522	656 557	655 858	-1965	-699	8,02
Резервний капітал	340	70 145	70 145	70 145	0	0	0,86
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	1 383 599	2 611 030	3 935 387	1 227 431	1 324 357	48,10
Неоплачений капітал	360						
Вилучений капітал	370	(4878)	(4878)	(4878)	0	0	-0,06
Усього за розділом I	380	2 559 674	3 785 140	5 108 798	1 225 466	1 323 658	62,44
II. Забезпечення майбутніх витрат і платежів							
Забезпечення виплат персоналу	400	6191	6389	8311	198	1922	0,10
Інші забезпечення	410						
Сума страхових резервів	415						
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416						
Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцям лотереї	417						
Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї	418						
Цільове фінансування	420	578	480	529733	-98	529253	6,47
Усього за розділом II	430	6769	6869	538 044	100	531 175	6,58
III. Довгострокові зобов'язання							
Довгострокові кредити банків	440	73 546	103 771	72 721	30 225	-31 050	0,89
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	12 619	6035	0	-6584	-6035	0,00
Відстрочені податкові зобов'язання	460	119 980	156 090	10 479	36 110	-145 611	0,13
Інші довгострокові зобов'язання	470						
Усього за розділом III	480	206 145	265 896	83 200	59 751	-182 696	1,02
IV. Поточні зобов'язання							
Короткострокові кредити банків	500	53 868	401 533	291 621	347 665	-109 912	3,56
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	29 260	36 518	29 463	7258	-7055	0,36
Векселі видані	520	9312	473	473	-8839	0	0,01
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	86 701	67 102	121 293	-19 599	54 191	1,48
Поточні зобов'язання за розрахунками:							
з одержаних авансів	540	657 153	1 368 072	1 851 853	710 919	483 781	22,63
з бюджетом	550	49 122	85 615	23 804	36 493	-61 811	0,29
з позабюджетних платежів	560						
зі страхування	570	19 142	18 272	25 850	-870	7578	0,32
з оплати праці	580	38 827	38 179	44 223	-648	6044	0,54
з учасниками	590	9953	3438	10 044	-6515	6606	0,12
із внутрішніх розрахунків	600						
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605						
Інші поточні зобов'язання	610	12 112	64 736	53 475	52 624	-11 261	0,65
Усього за розділом IV	620	1 450 269	2 083 938	2 452 099	633 669	368 161	29,97
V. Доходи майбутніх періодів	630	234	60	198	-174	138	0,00
Баланс	640	4 223 091	6 141 903	8 182 339	1 918 812	2 040 436	100,00

Аналізуючи дані пасиву балансу ПАТ “МОТОР СІЧ”, можна зробити такі висновки: статутний капітал та додатковий вкладений капітал протягом трьох років не змінювався. Приріст власного капіталу відбувається за рахунок нерозподіленого прибутку, що свідчить про прибуткову діяльність підприємства. Значне місце займає збільшення довгострокових фінансових зобов'язань у 2010 р. (на 36 110 тис. грн), але в 2011 р. ця сума значно зменшилась (на 182 696 тис. грн) та становила 83 200 тис. грн.

Згідно з аналізом динаміки і структури пасивів балансу за 2009–2011 рр. ПАТ “МОТОР СІЧ”, можна визначити, що власний капітал збільшився на 1 225 466 тис. грн станом на кінець 2010 р. порівняно з 2009 р., та на 1 323 658 тис. грн станом на 2011 р. порівняно з 2010 р.

У загальній структурі балансу власний капітал займає 62,44%, довгострокові зобов'язання 1,02% та поточні зобов'язання 29,97%. Поточні зобов'язання на кінець 2010 р. порівняно з 2009 р. підвищились на 633 669 тис. грн, а на кінець 2011 р. порів-

няно з 2010 р. – на 368 161 тис. грн. Такі показники свідчать про те, що акціонерне товариство фінансово стійке, стабільне й незалежне від кредиторів.

Для більш повного аналізу майна ПАТ “МОТОР СІЧ” необхідно оцінити стан основних засобів за допомогою показників майнового стану підприємства (табл. 5).

Таблиця 5

Аналіз майнового стану ПАТ “МОТОР СІЧ” за 2009–2011 рр.

№ з/п	Показники	Роки			Відхилення 2010–2009	Відхилення 2011–2010
		2009	2010	2011		
1	Частка оборотних виробничих фондів в обігових коштах	0,528	0,495	0,574	-0,033	0,079
2	Частка основних засобів в активах	0,219	0,032	0,223	-0,187	0,191
3	Коефіцієнт зносу основних засобів	0,565	0,526	0,451	-0,039	-0,075
4	Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,076	0,161	0,238	0,085	0,077
5	Частка довгострокових фінансових інвестицій в активах	0,06	0,07	0,05	0,01	-0,02
6	Частка оборотних виробничих активів	0,115	0,342	0,395	0,227	0,053
7	Частка оборотних виробничих фондів в обігових коштах	0,173	0,495	0,574	0,322	0,079
8	Коефіцієнт мобільності активів	2,01	2,25	1,27	0,24	-0,98

Частка оборотних виробничих фондів в обігових коштах показує частку обігових коштів у виробничій сфері. У нашому випадку протягом 2010 р. цей показник зменшився, що є негативним явищем. Але на кінець 2011 р. частка оборотних виробничих фондів в обігових коштах зросла, що свідчить про збільшення оборотних коштів і дуже позитивно впливає на виробництво, особливо за умов інфляції. Частка основних засобів в активах також збільшилась на 2011 р. на 0,191, що є негативним явищем, бо частка основних засобів в активах показує частку коштів, інвестованих в основні засоби у валюті балансу.

Коефіцієнт зносу характеризує ту частку вартості основних фондів, що її списано на витрати виробництва в попередніх періодах. Протягом трьох років цей коефіцієнт зменшувався, що свідчить про покращення технічного стану основних засобів. Розрахований коефіцієнт оновлення основних фондів у 2009 р. показав, що частина модифікованого нового обладнання, введеного в експлуатацію у звітному періоді, від загальної вартості основних фондів становить 7,6%, у 2010 р. 16,1% та у 2011 р. 23,8%.

Частка оборотних виробничих фондів в активах має позитивну тенденцію збільшення протягом усього досліджуваного періоду. Збільшення частки оборотних активів у структурі активів підприємства вказує на формування більш мобільної структури активів, що сприяє прискоренню оборотності засобів підприємства, а також на відволікання частини поточних активів на кредитування споживачів товарів, робіт, послуг підприємства, дочірніх підприємств та інших дебіторів.

Коефіцієнт мобільності активів протягом досліджуваних років мав тенденцію до зменшення, але це не є негативним, адже коефіцієнт протягом трьох років був у межах норми ($K_{\text{моб}} = 0,5$).

Фінансовий стан підприємства безпосередньо залежить від того, наскільки засоби, що вкладені в активи підприємства, трансформуються в реальні грошові кошти, а також залежить від того, як ефективно на підприємстві використовують його активи. Тому доцільним є розрахунок показників ефективності використання майна, які наведені в табл. 6.

Таблиця 6

Показники ефективності використання майна ПАТ “МОТОР СІЧ” за 2009–2011 рр.

№ з/п	Показники	Роки			Відхилення 2010–2009	Відхилення 2011–2010
		2009	2010	2011		
1	Коефіцієнт оборотності активів	0,888	0,813	0,708	-0,075	-0,105
2	Тривалість одного обороту активів, дні	405	443	508	38	65
3	Коефіцієнт оборотності обігових коштів	1,33	1,175	1,027	-0,155	-0,148
4	Період одного обороту обігових коштів	271	306	350	35	44
5	Коефіцієнт оборотності запасів	1,348	1,189	0,85	-0,159	-0,339
6	Період одного обороту запасів	267	303	424	36	121
7	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	4,337	4,709	1,072	0,372	-3,637
8	Період погашення дебіторської заборгованості	83	76	336	-7	260
9	Коефіцієнт оборотності готової продукції	38,75	36,84	114,04	-1,91	77,2
10	Період погашення кредиторської заборгованості	20	38	41	18	3

Аналіз ефективності використання майна підприємства показав, що середній термін обороту активів у 2009 р. становив 405 днів, всі наступні роки він збільшувався та в 2011 р. дорівнював 508 днів. Ці зміни призвели до зменшення динаміки коефіцієнта оборотності активів з 0,888 до 0,708. Це відбулося за рахунок двох факторів: збільшення виручки від реалізації продукції та активів підприємства.

Аналогічна ситуація відбувається і з коефіцієнтом оборотності запасів, який за три звітних періоди зменшився з 1,348 до 0,85. Тривалість одного обороту запасів на 2009 р. була 267 днів. За 2010 р. тривалість обороту збільшилась на 36 днів, а за 2011 р. на 121 добу. На кінець 2011 р. стала дорівнювати 424 добам. Це означає, що збільшилась

кількість днів, протягом яких виробничі запаси проходять усі стадії одного кругообігу.

Наведені дані свідчать про уповільнення оборотності капіталу в запасах, а отже, про менш ефективне розпорядження ними у звітному періоді. Уповільнення оборотності запасів може статися за рахунок нагромадження зайвих, неходових, залежаних матеріалів, а також за рахунок придбання додаткових запасів у зв'язку з очікуванням зростання темпів інфляції і дефіциту.

Для відображення фінансового стану досліджуваного підприємства складений аналітичний баланс за даними річних балансів підприємства за 2009, 2010 і 2011 рр.

Для характеристики ліквідності ПАТ «МОТОР СІЧ» необхідно провести аналіз ліквідності балансу шляхом групування активів та пасивів за ступенем їх ліквідності (табл. 7).

Порівнюємо дані між собою та занесемо результати в табл. 8.

Таблиця 7

Аналіз ліквідності балансу ПАТ «МОТОР СІЧ» за 2009–2011 рр.

Актив	Код рядка	Роки			Пасив	Код рядка	Роки		
		2009	2010	2011			2009	2010	2011
A1	230, 240	187 390	443 199	347 876	П1	540-610	759580	786309	1574874
A2	150-180, 210, 220	1 139 514	1 826 401	2 145 903	П2	500-530	844 524	663 860	505 626
A3	100, 120, 130, 140, 250, 270	1 673 978	2 363 876	3 609 912	П3	480	125 766	206 145	265 896
A4	080	1 398 028	1 896 693	2 543 661	П4	380, 430, 630	1 813 444	2 566 677	3 792 069
Баланс	280	4 210 663	6 153 764	8 182 339	Баланс	640	3 537 314	4 223 091	6 141 903

Таблиця 8

Порівняння результатів аналізу ліквідності балансу

		Роки						
		2009		2010		2011		
A1	<	П1	A1	<	П1	A1	<	П1
A2	>	П2	A2	>	П2	A2	>	П2
A3	>	П3	A3	>	П3	A3	>	П3
A4	<	П4	A4	<	П4	A4	<	П4

Результати розрахунків свідчать, що на підприємстві при зіставленні підсумків груп за активами та пасивами досліджуване підприємство протягом трьох років є ліквідним.

Для деталізації вищепроведеного аналізу доцільно провести аналіз ліквідності за допомогою фінансових коефіцієнтів. Вони

застосовуються для оцінювання здатності підприємства виконувати свої короткострокові зобов'язання. Показники ліквідності дають уявлення не тільки про платоспроможність підприємства на конкретну дату, а й у випадках надзвичайних ситуацій (табл. 9).

Таблиця 9

Аналіз ліквідності ПАТ «МОТОР СІЧ» за 2009–2011 рр.

№ з/п	Показники	Роки			Відхилення 2010–2009	Відхилення 2011–2010
		2009	2010	2011		
1	Коефіцієнт поточної ліквідності	1,977	2,04	2,29	0,063	0,25
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,862	0,966	0,89	0,104	-0,076
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,132	0,213	0,142	0,081	-0,071
4	Співвідношення короткострокової дебіторської і кредиторської заборгованостей	1,123	0,963	0,8	-0,16	-0,163

Як видно з наведеного розрахунку, коефіцієнт поточної ліквідності збільшується протягом трьох років та має значення вище норми. Це вважається негативним явищем, оскільки може свідчити про порушення структури капіталу. Коефіцієнт швидкої ліквідності на кінець 2010 р. підвищився, але на 2011 р. мав тенденцію до спаду. Він має значення трохи нижче норми, що допускається у світовій практиці.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності лише в 2010 р. був в межах норми (0,2–0,35), а в усі інші роки не досягав цієї позначки. Це свідчить про те, що підприємству не вистачає грошових коштів для розрахунку за поточними зобов'язаннями і воно користується комерційним кредитом. Як видно із наведе-

ного розрахунку, коефіцієнт абсолютної ліквідності нижче нормативного мінімуму, оскільки становить 0,132 – у 2009 р., 0,213 – у 2010 р. та 0,142 – у 2011 р. Це свідчить про те, що на початок періоду підприємство лише на 13,2% могло погасити всі свої борги, а в 2011 р. – на 14,2%. Зростання коефіцієнта пояснюється збільшенням грошових коштів на рахунках підприємства.

Розрахунок співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованостей показав, що в 2009 р. підприємство було спроможне розрахуватися з кредиторами за рахунок дебіторів протягом року, але в 2010 та 2011 рр. підприємство цього зробити не в змозі.

Для оцінювання показників платоспроможності досліджуваного підприємства доцільно провести розрахунок показників: ав-

тономії, фінансової стабільності, фінансового левериджу, забезпечення оборотних активів власними коштами (табл. 10).

Таблиця 10

Аналіз платоспроможності ПАТ “МОТОР СІЧ” за 2009–2011 рр.

№ з/п	Показники	Роки		
		2009	2010	2011
1	Коефіцієнт автономії	0,61	0,62	0,69
2	Коефіцієнт фінансової стабільності	1,54	1,62	2,23
3	Коефіцієнт фінансового левериджу	0,09	0,07	0,01
4	Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	0,4	0,45	0,55

Всі зобов'язання підприємства можуть бути покриті власними активами, оскільки значення показника автономії перебуває в межах норми. Збільшення коефіцієнта автономії на кінець 2011 р. свідчить про більшу фінансову незалежність, підвищення гарантії погашення підприємством своїх зобов'язань.

За розрахунками коефіцієнта фінансової стабільності, значення показника перебуває в межах норми, можна зробити висновок, що підприємство має стійкий фінансовий стан і відносно незалежне від зовнішніх фінансових джерел. За коефіцієнтом фінансового левериджу досліджуваного підприємс-

тва спостерігаються позитивні тенденції за рахунок збільшення власних коштів.

Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами впродовж досліджуваних років завжди вищий за нормативний показник, що свідчить про непоганий фінансовий стан підприємства і його спроможність проводити незалежну фінансову політику.

Використовуючи методику розрахунку показників фінансової стійкості та на основі даних балансу підприємства, дамо оцінку фінансової стійкості підприємства “МОТОР СІЧ” (табл. 11).

Таблиця 11

Показники фінансової стійкості підприємства ПАТ “МОТОР СІЧ”

№ з/п	Показник	Роки			Відхилення 2010–2009	Відхилення 2011–2010
		2009	2010	2011		
1	Коефіцієнт автономії	0,61	0,62	0,69	0,15	-0,09
2	Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,39	0,38	0,31	-0,01	-0,07
3	Коефіцієнт фінансової залежності	1,64	1,61	1,45	-0,03	-0,16
4	Маневреність робочого капіталу	1,23	1,03	1,08	-0,2	0,05
5	Коефіцієнт покриття запасів	1,69	1,79	1,55	0,1	-0,24
6	Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів	0,73	0,85	0,9	0,12	0,05
7	Коефіцієнт забезпеченості оборотних засобів власними коштами	0,4	0,45	0,55	0,05	0,1
8	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,27	0,31	0,38	0,04	0,07
9	Коефіцієнт маневреності власних обігових коштів	0,16	0,23	0,11	0,07	-0,12
10	Коефіцієнт фінансової стійкості	0,66	0,66	0,7	0	0,04

Відповідно, за даними табл. 11, перші три показники характеризують фінансовий стан підприємства з позиції структури капіталу. Чим вище рівень першого показника та нижче другого, тим стійкішим є фінансове становище підприємства. У нашому випадку станом на 2009 р. ПАТ “МОТОР СІЧ” фінансувалося за рахунок власного капіталу на 61% та на 39% за рахунок позиченого. За період з 2009 р. до 2011 р. відбувається збільшення (зменшення) в динаміці коефіцієнтів автономії та коефіцієнтів концентрації залученого капіталу. Це є позитивною тенденцією, оскільки свідчить про збільшення (зменшення) підприємством фінансування своєї діяльності за рахунок власного капіталу до 69% і за рахунок залученого до 31%. Відповідно, при зростанні частки власного капіталу зменшується коефіцієнт фінансової залежності. Зменшення в динаміці коефіцієнта фінансової залежності та коефіцієнта заборгованості означає зменшення частки позичених коштів у фінансуванні підприємства, а зростання коефіцієнта фінансування – зростання власних коштів, і навпаки.

У результаті діяльності підприємства за 2009–2011 рр. відзначалося зростання коефіцієнтів забезпеченості, що свідчить про підвищення ефективності роботи організації.

Зростання коефіцієнта маневреності капіталу свідчить про збільшення частини власного капіталу, яка використовується для фінансування поточної діяльності, тобто вкладена в оборотні кошти.

Спостереження динаміки показників автономії, забезпечення оборотних активів власними коштами та фінансового левериджу показало позитивну тенденцію до збільшення коефіцієнтів: автономії, забезпечення оборотних активів власними коштами, фінансової стабільності станом на 2011 р.

Аналіз фінансової стабільності дав можливість оцінити готовність підприємства до погашення своїх боргів. ПАТ “МОТОР СІЧ” є незалежним з фінансового боку та протягом трьох років рівень цієї незалежності зростає.

Для перспективного фінансового планування необхідно прогнозувати показники фінансової стійкості, що є втіленням стратегії підприємства на ринку. Фінансове прогно-

зування передбачає вивчення можливого стану фінансової діяльності підприємства. Основою є аналіз існуючих показників з наступним моделюванням майбутньої ситуації підприємства.

ПАТ «МОТОР СІЧ» у розглянутому періоді має майже всі позитивні показники, тобто підприємство є прибутковим та фінансово

незалежним. Спостерігається й надалі підвищення фінансового стану підприємства. Для кращого розуміння ситуації було складено прогнозний баланс на кінець 2012 р., та порівняємо його з попереднім періодом за вертикальним і горизонтальним аналізом (табл. 12).

Таблиця 12

Прогнозування активу балансу ПАТ «МОТОР СІЧ» на кінець 2012 р.

Показники	Код рядка	2011	Прогнозований 2012	Відхилення 2011–2012	Вертикальний аналіз, %
АКТИВ					
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи					
залишкова вартість	010	9757	11 019	1262	0,11
первісна вартість	011	28 018	35 351	7333	0,34
накопичена амортизація	012	(18 261)	(24 332)	-6071	-0,24
Незавершені капітальні інвестиції	020	31 819	511 796	200 977	4,96
Основні засоби:					
залишкова вартість	030	1 820 594	2 104 848	284 254	20,40
первісна вартість	031	3 313 588	3 740 516	426 928	36,26
знос	032	(1 492 994)	(1 635 668)	-142 674	-15,85
Довгострокові біологічні активи:					
справедлива (залишкова) вартість	035				
первісна вартість	036				
накопичена амортизація	037				
Довгострокові фінансові інвестиції:					
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	373 765	394 904	21 139	3,83
інші фінансові інвестиції	045	21 438	12 506	-8932	0,12
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	6646	23 999	17 353	0,23
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055				
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056				
Знос інвестиційної нерухомості	057				
Відстрочені податкові активи	060				
Гудвіл	065				
Інші необоротні активи	070	642	642	0	0,01
Гудвіл при консолідації	075				
Усього за розділом I	080	2 543 661	3 059 714	516 053	29,66
II. Оборотні активи					
Виробничі запаси	100	881 974	1 138 394	256 420	11,03
Поточні біологічні активи	110	157	188	31	0,00
Незавершене виробництво	120	2 339 595	3 145 642	806 047	30,49
Готова продукція	130	217 507	252 009	34 502	2,44
Товари	140	5166	6052	886	0,06
Векселі одержані	150				
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:					
чиста реалізаційна вартість	160	415 548	331 661	-83 887	3,21
первісна вартість	161	442 980	349 782	-93 198	3,39
резерв сумнівних боргів	162	(27 432)	(18 121)	9311	-0,18
Дебіторська заборгованість за розрахунками:					
з бюджетом	170	242 757	459 583	216 826	4,45
за виданими авансами	180	731 861	784 305	52 444	7,60
з нарахованих доходів	190				
із внутрішніх розрахунків	200	5242	3176	-2066	0,03
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	185 217	203 181	17 964	1,97
Поточні фінансові інвестиції	220	100 108	525 512	425 404	5,09
Грошові кошти та їх еквіваленти:					
у національній валюті	230	89 529	23 333	-66 196	0,23
у т. ч. в касі	231	291	222	-69	0,00
в іноземній валюті	240	258 347	155 886	-102 461	1,51
Інші оборотні активи	250	152 746	179 716	26 970	1,74
Усього за розділом II	260	5 625 754	7 208 838	1 583 084	69,87
III. Витрати майбутніх періодів	270	12 924	48 385	35 461	0,47
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275				
Баланс	280	8 182 339	10 316 937	2 134 598	100,00

З даних вищенаведеної таблиці слід відзначити, що запропоновані дії з покращення фінансового стану ПАТ «МОТОР СІЧ» на кі-

нець 2012 р. призведуть до збільшення майна ПАТ «МОТОР СІЧ» на 2 134 598 тис. грн (табл. 13). Це свідчить про розширення

виробничої та фінансової діяльності і в цілому є позитивною характеристикою діяльності підприємства.

Дивлячись на вертикальний аналіз за 2012 р., оборотні активи в структурі балансу займають 69,87%, що порівняно з 2011 р. більше, а необоротні – 29,66%.

Таблиця 13

Прогнозування пасиву балансу ПАТ “МОТОР СІЧ” на кінець 2012 р.

Показники	Код рядка	2011	Прогнозований 2012	Відхилення 2011–2012	Вертикальний аналіз, %
ПАСИВ					
I. Власний капітал					
Статутний капітал	300	280 529	280 529	0	2,72
Пайовий капітал	310				
Додатковий вкладений капітал	320	171 757	407 104	235 347	3,95
Інший додатковий капітал	330	655 858	659 040	3182	6,39
Резервний капітал	340	70 145	70 145	0	0,68
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	3 935 387	5 316 655	1 381 268	51,53
Неоплачений капітал	360				
Вилучений капітал	370	(4878)	(–)	4878	0,00
Накопичена курсова різниця	375				
Усього за розділом I	380	5 108 798	6 733 473	1 624 675	65,27
II. Забезпечення майбутніх витрат і платежів					
Забезпечення виплат персоналу	400	8311	6465	–1846	0,06
Інші забезпечення	410				
Сума страхових резервів	415				
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416				
Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцям лотереї	417				
Залишок сформованого резерву на виплату джекпоту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї	418				
Цільове фінансування	420	529 733	833 251	303 518	8,08
Усього за розділом II	430	538 044	839 716	301 672	8,14
III. Довгострокові зобов'язання					
Довгострокові кредити банків	440	72 721	55 416	–17 305	0,54
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	0	0	0	0,00
Відстрочені податкові зобов'язання	460	10 479	4372	–6107	0,04
Інші довгострокові зобов'язання	470				
Усього за розділом III	480	83 200	59 788	–23 412	0,58
IV. Поточні зобов'язання					
Короткострокові кредити банків	500	291 621	273 368	–18 253	2,65
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	29 463	29 552	89	0,29
Векселі видані	520	473	473	0	0,00
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	121 293	241 434	120 141	2,34
Поточні зобов'язання за розрахунками:					
з одержаних авансів	540	1 851 853	1 909 631	57 778	18,51
з бюджетом	550	23 804	8408	–15 396	0,08
з позабюджетних платежів	560				
зі страхування	570	25 850	32 097	6247	0,31
з оплати праці	580	44 223	45 996	1773	0,45
з учасниками	590	10 044	50 555	40 511	0,49
із внутрішніх розрахунків	600				
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605				
Інші поточні зобов'язання	610	53 475	91 231	37 756	0,88
Усього за розділом IV	620	2 452 099	2 682 745	230 646	26,00
V. Доходи майбутніх періодів					
	630	198	1215	1017	0,01
Баланс	640	8 182 339	10 316 937	2 134 598	100,00

У прогнозованому періоді ми бачимо зменшення довгострокових фінансових зобов'язань (на 23 412 тис. грн). Отже, відбувається покращення фінансового стану та зменшується залежність від кредиторів.

Власний капітал збільшиться на 1 624 675 тис. грн і станом на кінець 2012 р. має становити 6 733 473 тис. грн. У загальній структурі балансу власний капітал також збільшить свою частку, а саме 65,27%, дов-

гострокові зобов'язання зменшаться та будуть дорівнювати 0,58%.

Такі показники свідчать про те, що ПАТ “МОТОР СІЧ” підтримує свою стабільність та є фінансово стійким і незалежним від кредиторів.

Результати дослідження показують, що реалізація запропонованих заходів у ПАТ “МОТОР СІЧ” призведе до підвищення рівня фінансово-господарської діяльності і дасть

змогу підприємству залишатися на ринку конкурентоспроможним.

Політика оптимізації структури капіталу спрямована на підвищення частки власного капіталу, а саме прибутку, через неможливість залучення кредитів. Але ж якщо взяти за мету підвищення рентабельності власного капіталу, то теоретично найкращий варіант – залучення позик. Проте є обмеження за коефіцієнтом платоспроможності, який не дає змоги збільшити позиковий капітал без збільшення оборотних активів. Збільшення питомої ваги оборотних активів дає можливість збільшити позиковий капітал та зменшити власний і зберегти платоспроможність. Рентабельність капіталу тим більша, чим нижче його сума й вище прибуток, а при заміні власного капіталу позиковим вона підвищується.

IV. Висновки

1. Отже, фінансовий стан являє собою результат дій, котрі з'являються в процесі кругообігу засобів підприємства, а також джерел виникнення цих коштів, що характеризує наявність активів на певний період часу, здатність підприємства розвиватися та бути стабільним у мінливих умовах середовища, а також інвестиційну привабливість підприємства.

2. Встановлено, що оборотні активи перебувають в обороті та являють собою джерело авансованого фінансування витрат на виробництво продукції з моменту утворення виробничих запасів до моменту надходження виручки. Таким чином, забезпечення грошима безперервного процесу виробництва являє собою одну із функцій оборотних активів.

3. Визначено, що ПАТ “Мотор Січ” має досить непогані показники фінансово-еконо-

мічної діяльності, а також присутня тенденція до розширення та покращення фінансової стійкості підприємства. Результати розрахунків свідчать, що на підприємстві при зіставленні підсумків груп за активами та пасивами досліджуване підприємство протягом трьох років є ліквідним. Усі зобов'язання підприємства можуть бути покриті власними активами, оскільки значення показника автономії перебуває в межах норми. Аналіз фінансової стабільності дав можливість оцінити готовність підприємства до погашення своїх боргів. ПАТ “МOTOR СІЧ” є незалежним з фінансового боку, однак протягом трьох років рівень цієї незалежності зростає. ПАТ “MOTOR СІЧ” в розглянутому періоді має майже всі позитивні показники, тобто підприємство є прибутковим та фінансово незалежним. І надалі спостерігається підвищення фінансового стану підприємства.

Список використаної літератури

1. Балабанов И.Т. Анализ и планирование финансов хозяйствующего субъекта / И.Т. Балабанов. – М. : Финансы и статистика, 2001. – 7 с.
2. Ковалев В.В. Финансовый менеджмент: теория и практика / В.В. Ковалев. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : ТК Велби : Проспект, 2007. – 434 с.
3. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия : учебник для средних спец. учебных заведений / Г.В. Савицкая. – М. : ИНФРА-М, 2007. – 321 с.
4. “Финансы предприятия” / под редакцией А.Д. Шеремета, Р.С. Сайфулина. – М. : Инфра-М, 1999. – 236 с.

Стаття надійшла до редакції 13.02.2013.

Ярошевская О.В., Светлая А.А. Особенности анализа финансового состояния акционерного общества

В статье рассмотрены особенности проведения финансово-экономического анализа на предприятии, особенности оценки имущественного состояния, вертикального и горизонтального анализа баланса, а также оценки предприятия с помощью коэффициентов ликвидности и платежеспособности. Проведен анализ состояния, динамики имущественного положения ПАО “Мотор Сич”. Выявлено, что предприятие является финансово независимым и имеет довольно неплохие показатели финансово-экономической деятельности и тенденцию к улучшению и расширению предприятия.

Ключевые слова: анализ, баланс, имущественное положение, коэффициенты платежеспособности, финансовое состояние, коэффициенты ликвидности.

Yaroshevskaya O., Svitla A. Features of the analysis of the financial condition of the company

The paper describes the features of the economic and financial analysis of enterprises, especially property condition assessments, vertical and horizontal balance sheet analysis, and evaluation of the company with liquidity ratios and solvency. The analysis of the state, the dynamics property of JSC “Motor Sich”. It was revealed that the company is financially independent and has a pretty good indicators of financial and economic activities, and tend to improve and expand the company.

Key words: analysis, balance sheet, property, solvency ratios, financial condition, liquidity ratios.